

ÅS KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Kontrollutvalget har møte i Moer sykehjem, møterom 1 og 2

13.12.2011 kl. 18.00

NB! Merk sted og klokkeslett

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet eller møtet lukkes i henhold til lov.

Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på servicetorget og Ås bibliotek, og publiseres på www.as.kommune.no.

Saksliste:

KU-sak 26/11 11/4004
KONTROLLUTVALGETS PÅSEANSVAR OVERFOR REVISOR

KU-sak 27/11 11/4006
ERKLÆRINGER FRA REVISOR

KU-sak 28/11 11/4007
FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTER 2012

KU-sak 29/11 11/4008
KONTROLLUTVALGSKONFRANSEN 2012

KU-sak 30/11 11/4009
MØTEPLAN 1. HALVÅR 2012

KU-sak 31/11 11/4010
ORIENTERINGER

Etter møtet serveres en juletallerken.

Eventuelle forfall eller inhabilitet meldes sekretæren, tlf. 959 39 656.

Ås, den 5. desember 2011

Håkon L. Henriksen /s/
Leder

Jan T. Løkken
Sekretær

Kopi: Ordfører
Rådmann
Follo distriktsrevisjon

KU-sak 26/11
KONTROLLUTVALGETS PÅSEANSVAR OVERFOR REVISOR

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 11/4004
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	26/11	13.12.2011

Sekretariatets innstilling:

Orienteringen om den dokumentasjonen som kontrollutvalget mottar fra revisor tas til orientering. Kontrollutvalget mener revisjonens informasjon gir et tilfredsstillende grunnlag for at utvalget skal kunne utøve sitt påseansvar.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

NKRFs veileder vedrørende kontrollutvalgets påseansvar overfor Regnskapsrevisor

SAKSUTREDNING:

Kontrollutvalget har et påseansvar overfor revisor, jf:

Kommuneloven § 77 nr. 4

1. "Kontrollutvalget skal påse at kommunens... regnskaper blir revidert på en betryggende måte"
2. "Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, ...(forvaltningsrevisjon)"
3. Kommuneloven § 77 nr. 5:
"Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens ...interesser i selskaper m.m."

Disse bestemmelsene forutsetter ikke at kontrollutvalget selv skal gjennomføre kontroll og tilsyn, men påse at det blir gjort. Kommunens revisor har ansvaret for å gjennomføre regnskaps- og forvaltningsrevisjonen. Sekretariatet har ansvaret for å gjennomføre selskapskontrollen.

Norsk kommunerevisorforbund (NKRF) har utarbeidet en veileder om hvordan påse-ansvaret overfor regnskapsrevisor kan oppfylles, jf. vedlegg.

Veilederen gir en oversikt over dokumentasjon som utvalget kan kreve for å forsikre seg om at regnskapene blir revidert på en betryggende måte. Nedenfor gir vi en oversikt over hvordan anbefalingene er ivaretatt i samarbeidet med Follo distriktsrevisjon.

Sekretariatet viser til at veilederen er avgrenset til regnskapsrevisjon, men vi mener den dekker viktige deler av påse-ansvaret innen forvaltningsrevisjon.

1. Krav til utdanning og praksis for oppdragsansvarlig revisor.

Ivaretatt. Iht. til revisjonsforskriften § 11 skal oppdragsansvarlig revisor inneha bachelor eller mastergrad i revisjon og ha tre års praksis for fra regnskapsrevisjon (iht. Kredittilsynets (nåv. Finanstilsynets) krav. Revisjonssjef Steinar Neby er oppdragsansvarlig revisor for alle oppdrag revisjonen utfører for kommunen. Vedlagt revisjonssjefens brev av 27. oktober d.å. (se sak 27/11) følger kopi av utdrag av Finanstilsynets konsesjonsregister pr. 26. oktober d.å. som bekrefter at Neby er statsautorisert revisor. Han oppfyller dermed Revisjonsforskriftens kvalifikasjons- krav.

Revisjonssjefen avgir årlig en erklæring på dette området.

2. Krav til vandel for oppdragsansvarlig revisor.

Ivaretatt. Vandelen til oppdragsansvarlig revisor ble kontrollert av Finanstilsynet i forbindelse med godkjenningen av hans autorisasjon. Senere avgir han en årlig egenerklæring om sin vandel for kontrollutvalget. Se hans brev datert 26. oktober d.å. med egenerklæring under sak 27/11.

3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet

Ivaretatt. Oppdragsansvarlig revisor legger årlig fram en egenvurdering av uavhengighet, jf. sak 27/11.

4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet

Ivaretatt. Jf. den årlige egenvurderingen og saksutredningen i sak 27/11.

5. Kunnskap om revisjonens innhold.

Ivaretatt. Revisor vil årlig oversende et engasjementsbrev til kommunen som også sendes kontrollutvalget til orientering. Brev av 11. mars 2011, ikke forelagt kontrollutvalget. Revisjonen melder at tilsvarende brev vil bli sendt ut i desember d.å.

6. Avtaler mellom revisor og kontrollutvalget

Diskusjonstema. Kontrollutvalget har ikke noen helhetlig avtale om de forhold som er listet opp, men en har rutiner for samarbeidet og om rapporteringen fra revisor på de fleste områder. Vi har ingen avtale om innsyn i revisors arbeidspapirer, men dette har ikke vært noe behov, så langt. En avtale kan være nyttig, for oversiktens skyld og for å avklare forventninger, men kan lett føre til at det blir vanskelig å endre eller tilføre ny ordninger. De andre kontrollutvalgene i samarbeidet har ikke ønsket en slik avtale.

7. Revisjonsstrategi

Ivaretatt. Revisjonen legger årlig fram et notat med sin strategi for revisjonsåret for kontrollutvalget, jf. sak 15/10 for foregående revisjonsår. Vi har ennå ikke mottatt en plan for revisjonsåret 2011.

8. Nummererte brev

FDR sender sine nummererte brev til rådmannen med kopi til kontrollutvalget. Utvalget får også kopi av rådmannens svar, for påse at de påpekte forhold blir fulgt opp.

9. Misligheter

Ivaretatt. Så vidt vi vet, har det ikke vært saker av denne art i distriktsrevisjonens arbeid i kommunen, men vi forutsetter at revisor er innforstått med bestemmelsene som denne anbefalingen refererer til.

10. Revisjonsberetningen

Ivaretatt. Når revisjonsberetningen er forelagt kontrollutvalget, avgir utvalget en uttalelse om årsregnskapet. Jf. sak 9/11.

Revisor pleier i et eget brev til rådmannen å belyse en del problemstillinger i årsregnskapet som ikke er av en slik betydning at det ble tatt inn i revisjonsberetningen. Brevene gir anbefalinger til forbedringer av regnskapsførselen og kontrollutvalget skal påse at rådmannen svarer. Vi kan ikke se at revisjonen har sendt et slikt brev i forbindelse med årsregnskapet for 2010.

11. Revisors møteplikt og møterett

Ivaretatt. Etter det vi har registrert, møter revisjonen alltid i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. Revisjonen er alltid til stede på kontrollutvalgets møter.

12. Revisors opplysningsplikt

Ivaretatt. Sekretæren har ingen erfaring for at revisor noen gang ikke har oppfylt opplysningsplikten.

I tillegg vil vi peke på følgende ordninger som også har betydning for realiseringen av påse-ansvaret:

1. Revisjonen avgir for hvert revisjonsår en halvårs- og en helårsrapport om sitt arbeid til utvalget.
2. På grunnlag av revisjonens budsjettforslag innstiller kontrollutvalget overfor kommunestyret om budsjett for kontroll og tilsyn.
3. Kontrollutvalget mottar revisjonens årsberetning og årsregnskap til orientering.
4. Revisjonen er medlem av NKRF og er underlagt deres kvalitetskontroll.

Oppsummering:

Etter vår vurdering gir den dokumentasjonen som revisjonen legger fram og dialogen med revisjonen i hvert møte, et godt grunnlag for utøvelsen av kontrollutvalgets påse-ansvar.

Veileder vedrørende
kontrollutvalgets påse-ansvar
overfor regnskapsrevisor

Fastsatt av styret i NKRF

24. oktober 2010

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	3
Arbeidsgruppe	4
Innledning	5
Formelle bestemmelser	6
Den gode dialogen	8
Kvalitet	9
Anbefalinger	10
Sluttkommentarer	14

Bakgrunn

Styret i NKRF vedtok på sitt styremøte den 2. februar 2010, i sak 5/10, å opprette en arbeidsgruppe for å komme med en anbefaling vedrørende kontrollutvalgets påseansvar overfor regnskapsrevisor. Det ble i den forbindelse vist til rapporten med "85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane" utarbeidet av en arbeidsgruppe på oppdrag fra Kommunal- og regionaldepartementet.

Rapportens punkt 9.3 omtaler kontrollutvalgets ansvar for å føre tilsyn med revisor.

"Arbeidet og kompetansen til revisor står heilt sentralt når ein skal få til ein velfungerande eigenkontroll i kommunane. Revisor gjer sine revisjonar på sjølvstendig fagleg grunnlag. Kontrollutvalet har etter kommunelova § 77 nr. 4 eit ansvar for å sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Dette inneber ikkje at kontrollutvalet har ansvaret for revisjonsarbeidet, men at det har ansvar for å sørge for at det blir gjort, innanfor dei rammene som kommunestyret set, jf. kommunelova § 76 og § 78 nr 3"

Det er vanskeleg å måle eksakt kvaliteten på det arbeidet ein revisor gjer. Det er krevjande for eit folkevalt organ som kontrollutvalet å gjere seg opp ein sjølvstendig meinig om "kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte", jf. kommunelova § 77 nr. 4. Kontrollutvalet si oppgåve er utdjupa i kontrollutvalgsforskrifta § 6:

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtaler med revisor.

Arbeidsgruppa meiner at kontrollutvalet har ei utfordrande oppgåve i påse-ansvaret overfor rekneskapsrevisor. Dette gjeld sjølv om kontrollutvalet har fagleg støtte frå sekretariatet."

Tilråding 40:

Det er behov for rettleiing om kontrollutvalet sitt påse-ansvar overfor rekneskapsrevisor. Kontrollutvala bør få vite om rolla til revisor, dei formelle krava til revisor og gode spørsmål som ein kan stille revisor for å etablere ein dialog og for å få informasjon om arbeidet hennar eller hans.

Arbeidsgruppe

Styret nedsatte følgende arbeidsgruppe til å utarbeide en rettledning som nevnt i anbefalingen over:

Mette Jensen Moen, leder	Kontroll- og kvalitetsutvalgets sekretariat Rogaland fylkeskommune
Hans-Olaf Lunder	Vestfold Interkommunale KontrollutvalgsSekretariat
Inger Anne Fredriksen	Buskerud Kommunerevisjon IKS
Morten Alm Birkelid	Hedmark Revisjon IKS

Arbeidsgruppen ble bedt om å avlegge en rapport til styret innen utgangen av mai 2010.

Innledning

Kontrollutvalget skal se til at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. I praksis vil det si at kontrollutvalget gjennom ulike handlinger må danne seg en oppfatning av om kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Revisor har det faglige ansvaret for revisjonens utførelse, men kontrollutvalgene skal ha en oppfatning av om revisjonen utføres i tråd med lover, forskrifter, god revisjonsskikk og eventuelle instruksjoner eller avtaler mellom revisor og kontrollutvalget. Det er opp til revisor å definere innholdet i og omfanget av revisjonsarbeidet. Revisorene er profesjonelle yrkesutøvere.

Kontrollutvalget fører tilsyn på vegne av kommunestyret. Hvordan skal så politikere, som legfolk, kunne føre tilsyn med at utøverne av en profesjon gjør dette på en tilfredsstillende god måte? Kontrollutvalgene vil kunne ha stor nytte av en veiledning til denne oppgaven. Formålet med denne rapporten er å legge bedre til rette for at kontrollutvalgene skal kunne avgjøre om det er etablert en tilfredsstillende revisjonsordning. Hva bør kontrollutvalgene fokusere på for å kunne konkludere med at regnskapene revideres på en betryggende måte?

Vi vil her presentere momenter kontrollutvalgene kan vurdere i forhold til sitt påseansvar overfor regnskapsrevisor.

Kommunestyre er benyttet som en fellesbetegnelse på kommunestyre, bystyre og fylkesting. Kommune er brukt som fellesbetegnelse for fylkeskommune og kommune.

Formelle bestemmelser

Nedenfor følger en oversikt over de mest sentrale lov- og forskriftsbestemmelser om tilsyn og kontroll i kommuner i forhold til påse-ansvaret. Oversikten er ikke nødvendigvis uttømmende.

Kommuneloven - KL

§ 77 Kontrollutvalget

Nr 4. Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. (1. setning)

§ 78 Revisjon

Nr 1. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Nr 2 Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Nr 5. Kommunens eller fylkeskommunens revisor skal rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget.

§ 79 Revisors uavhengighet

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner - KF

§ 6 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med bestemmelser som følge av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtale med revisor.

§8 Oppfølging av revisjonsmerknader

§19 Saksbehandling. Møte- og talerett i kontrollutvalgets møter

Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner - RF

§ 3 Revisjonens innhold

§ 4 Revisors plikter

§ 5 Revisjonsberetningen

§ 9 Dokumentasjon av revisjonens utførelse

§ 11 Krav til utdanning og praksis for oppdragsansvarlig revisor

§ 12 Krav til vandel for oppdragsansvarlig revisor

§ 13 Spesielle krav til uavhengighet

§ 14 Rådgivningstjenester

§ 15 Dokumentasjon av uavhengighet

§ 19 Revisors møteplikt, møterett, opplysningsplikt og begrensninger i taushetsplikt

§ 20 Opplysningsplikt til kommunen / fylkeskommunen

For øvrig har Kommunal- og regionaldepartementet blant annet i rundskriv H-02/09 oppsummert spørsmål knyttet til samspillet mellom kontrollutvalg og kommunens revisor. Rundskrivet refererer til korrespondanse om temaene.

Den gode dialogen

For at kontrollutvalgene skal kunne ha en oppfatning av revisjonsarbeidet må det være dialog mellom revisor og utvalget. Kontrollutvalgene må få kunnskap om hva revisjonsarbeidet går ut på. Utvalget er på sin side pålagt å holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet.

Kontrollutvalget og revisor bør ha en felles oppfatning av hvilke forutsetninger som må være tilstede for at kontrollutvalgene skal kunne utøve sitt påse-ansvar overfor regnskapsrevisor. Ettersom revisor er den profesjonelle aktøren må han/hun formidle informasjon om arbeidet som utføres. Dette kan gjøres både muntlig og skriftlig. Lover og forskrifter gir noen holdepunkter om hvordan dialogen kan og skal være, og hva det skal informeres om.

I praksis er det ofte gjort skriftlige avtaler mellom revisor og kommune/kontrollutvalg, og/eller revisor skriver et engasjementsbrev som avklarer formålet med og innholdet i revisjonen og revisors plikter. I disse ligger det en god mulighet til å avtale og avklare blant annet forventinger til og innhold i dialogen mellom revisor og kontrollutvalg. Se nærmere om forslag til innhold i slike avtaler nedenfor.

Kvalitet

Utførelsen av revisjonen er langt på vei styrt av lover, forskrifter, faglige standarder og profesjonskrav. I tillegg har kontrollutvalgene anledning til å gi sine instruksjoner. God kvalitet på revisjonsarbeidet vil avhenge av at alle disse forutsetningene oppfylles. Kvaliteten bør i tillegg også oppleves som god, både av de som blir revidert og hos kontrollutvalgene som skal se til at regnskapene blir revidert på en betryggende måte.

Hva innebærer så god kvalitet på revisjonsarbeidet? Det er nødvendig å gjøre både de "rette tingene" og "tingene rett". Kvalitet handler ikke bare om den tjenesten eller varen som leveres, men også om prosesser og metoder, relasjoner, informasjon og kommunikasjon mellom revisor og kontrollutvalg. Derfor må revisor ha et helhetssyn på resultatet som skal leveres.

I denne sammenheng er det ikke tilstrekkelig at revisjonen er utført i henhold til lover, regler, god kommunal revisjonsskikk og standarder. Behovene og forventningene hos de reviderte og oppdragsgiverne må også i tilstrekkelig grad bli oppfylt. Derfor har revisorene en viktig oppgave i å informere om revisjonsarbeidet og kommunisere resultatene av dette.

Kontrollutvalget bør stille krav om at revisor er underlagt ekstern kvalitetskontroll. Kontrollutvalget bør etterspørre dokumentasjon for gjennomført kvalitetskontroll hos revisor.

Anbefalinger

Punktene under er ment å hjelpe kontrollutvalgene med å systematisere oppgaven med å påse at regnskapene blir revidert på en betryggende måte.

Her presenteres innspill til hva kontrollutvalgene kan stille spørsmål om, undersøke eller avtale med revisor for å forsikre seg om at regnskapene blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalgene bør så langt det passer dokumentere hva de har gjort for å utøve sitt påse-ansvar overfor revisor. Dokumentasjon kan skje gjennom skriftlige avtaler, skriftlig kommunikasjon eller fattede vedtak.

- 1. Krav til utdanning og praksis for oppdragsansvarlig revisor – RF § 11**
Revisjonsforskriften angir kvalifikasjonskrav til hvem som kan være ansvarlig for revisjon av årsregnskapene for kommunene. Det er krav om bestått bachelor eller master i revisjon samt tre års praksis fra regnskapsrevisjon for oppdragsansvarlig revisor. Forskriftene hjemler en overgangsordning. Kvalifikasjonskravet gjelder ikke de øvrige revisorene i teamet. Dette er mest aktuelt å sjekke i forbindelse med skifte av oppdragsansvarlig revisor.
- 2. Krav til vandel for oppdragsansvarlig revisor – RF § 12**
Det er i forskriften satt krav om vandelsattest for den som er ansvarlig for revisjonsoppdraget i en kommune. Registrerte og statsautoriserte revisorer vil ha fremskaffet vandelsattest i forbindelse med innvilget autorisasjon. Dette er mest aktuelt ved skifte av revisor.
- 3. Dokumentasjon av revisors uavhengighet – RF § 15**
Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæringer for hver kommune.
- 4. Generelt om revisors uavhengighet og objektivitet – RF § 13 & 14**
Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune i forhold til andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester. Revisor er ansvarlig for å foreta de nødvendige vurderingene slik at utførelse av revisjonen og bemanning er i henhold til krav i lov og forskrift. Det er ikke satt noen krav om at disse vurderingene dokumenteres overfor kontrollutvalget, men utvalget bør være kjent med de formelle begrensningene for utførelse av revisjonen og eventuelt forsikre seg om at revisor løpende foretar de nødvendige vurderingene.
- 5. Kunnskap om revisjonens innhold**
For at kontrollutvalget skal kunne ha en oppfatning av om regnskapene blir revidert på en betryggende måte, bør kontrollutvalgene ha kunnskap om hva revisjonsarbeidet omfatter.

Et engasjementsbrev fra revisor vil kunne være til hjelp. Hensikten med et engasjementsbrev er å informere den reviderte om revisjonsoppdragets art og klargjøre de involverte partenes oppgaver og plikter. Her vil formål og innhold i revisjonen utdypes nærmere, sammen med en avklaring av hva som er

kommunens ansvar. Det er utarbeidet en revisjonsstandard som omhandler vilkårene for et revisjonsoppdrag og engasjementsbrev. Spesielt forhold knyttet til rapportering og kommunikasjon vil kunne bidra til nyttige avklaringer i forhold til kontrollutvalgets oppgave og forventninger. Hva kan det forventes at revisor skal rapportere når og i hvilken form? Eksempler vil være revisjonsberetningen og hva som ligger til grunn for denne, rapporteringsrutiner om avdekkede misligheter, såkalte nummererte brev og hva som vil bli rapportert i disse og eventuelt annen rapportering fra revisor.

Det vises til *ISA 210 Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdraget* når det gjelder engasjementsbrev fra revisor.

6. Avtaler mellom revisor og kontrollutvalget

Mange har funnet det hensiktsmessig å utarbeide avtaler eller rutiner som regulerer samarbeidet og arbeidsfordelingen mellom kontrollutvalget og revisor. Dette blir ofte gjort for forhold som ikke er tilstrekkelig regulert gjennom lov og forskrift.

Slike avtaler/rutiner kan eksempelvis omtale:

- Krav til skriftlighet i rapportering /kommunikasjon
- Avklare kontrollutvalgets innsynsrett i revisors arbeidspapirer
- Definere kvalitet på tjenesteleveransen med resultatmål og frister
  - Revisjonsstrategi / Planleggingsmemo pr oppdrag med fordeling av ressurser (i løpet av høsten)
  - Nummererte revisjonsbrev (løpende)
  - Kopi av revisjonsberetning innen angitte frister
  - Årsrapport / Oppsummeringsbrev pr. revisjonsoppdrag (våren) som kan inneholde:
    - Funn og resultater i forhold til overordnet revisjonsstrategi
    - Hovedtrekkene i gjennomført revisjon
    - Kommentarer/merknader til årsregnskap og årsberetning
    - Administrasjonens oppfølging av revisors merknader, revisjonsbrev og prosjekter
- Revisors forslag til budsjett for revisjonsoppdraget for kommende år og hvilke tjenester som dekkes (høsten), og evt. benchmarking
- Avklare hva som er tilleggstjenester
- Skriftlig egenvurdering av uavhengighet (årlig)
- Forholdet til media og avtale om hvem som uttaler seg
- Oppsigelse og reforhandling

Oppstillingen over er ikke uttømmende. Slike avtaler/rutiner vil etter vårt syn bidra til en tydeligere avklaring av roller og hva kontrollutvalget kan forvente fra revisor. Behovet for slike avtaler/rutiner må imidlertid ses i sammenheng med selskapsavtaler og andre avtaler som allerede regulerer det enkelte oppdraget.

7. Revisjonsstrategi

Revisor er underlagt flere faglige standarder for hvordan et revisjonsoppdrag skal planlegges, gjennomføres og rapporteres. Det skal blant annet utarbeides en overordnet revisjonsstrategi for hvert revisjonsoppdrag.

Det er naturlig at kontrollutvalgene blir orientert om revisjonsstrategien så tidlig som mulig i revisjonsåret. Revisor kan presentere de overordnede vurderingene som er gjort i forhold til risikobildet for revisjonsoppdraget, hvordan revisjonen er planlagt gjennomført og eventuelle risiko- og fokusområder for revisjonsoppdraget.

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet, så revisor bør også gjennom året gi tilbakemelding om revisjonsarbeidet følger oppsatt plan, eller om det er grunnlag for å endre revisjonsstrategien på noen områder.

Revisor bør i alle tilfeller presentere en oppsummering av årets revisjon med funn og vurderinger i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetningen og forut for kontrollutvalgets uttalelse til regnskapene.

Det er ulik praksis på om informasjonen som gis her er skriftlig eller muntlig. En fornuftig løsning kan være at revisjonsstrategi og eventuelle risikovurderinger gis muntlig, gjerne i form av en presentasjon (i lukket møte), det samme gjelder for statusrapportering av den løpende revisjonen, mens det for oppsummeringen med funn og vurderinger er hensiktsmessig med en skriftlig redegjørelse.

Rapporteringsform, muntlig eller skriftlig, må avtales med det enkelte kontrollutvalg.

8. Nummererte brev – RF § 4

I forskriften er det krav om at revisor i brev skriftlig skal påpeke nærmere angitte forhold overfor kontrollutvalget. Administrasjonssjefen skal ha kopi av brevet. Det er listet opp syv forhold som krever slik rapportering. Bestemmelsen er ikke til hinder for at revisor selv vurderer om det er andre forhold som også bør rapporteres til kontrollutvalget. Forholdene som er listet opp i § 4 er av alvorlig karakter. Slike forhold skal følges opp i revisjonsarbeidet, og kontrollutvalget kan be om rapportering fra revisor om administrasjonssjefen sørger for at det blir iverksatt korrigerende tiltak.

Kontrollutvalget bør som et ledd i det å holde seg løpende underrettet om revisjonsarbeidet vurdere om det hensiktsmessig å få tilsendt annen viktig korrespondanse mellom revisor og administrasjonen.

9. Misligheter – RF § 3, RF § 4, KF § 8

Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Dersom revisor konstaterer misligheter, skal det straks sendes en skriftlig foreløpig innberetning til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal kontrollutvalget ha endelig innberetning. Administrasjonssjefen skal ha kopi av innberetningene. Misligheter er nevnt som en av de 7 forholdene i punktet over som krever nummerert brev fra revisor til kontrollutvalget.

Rapportering om misligheter kan gjøres muntlig så lenge revisor ikke har brakt klarhet i om det er misligheter eller ikke.

Etter ISA 240 *Revisors oppgaver med og plikter til å vurdere misligheter ved revisjon av regnskaper* skal revisor forespørre ledelsen om dens vurdering av risiko for misligheter og etablerte kontroller for å hindre og avdekke misligheter. Kontrollutvalget kan be om bli orientert om ledelsens og revisors vurderinger på dette området.

10. Revisjonsberetningen – RF § 5

Kontrollutvalgene skal avgi en uttalelse om årsregnskapet etter at revisor har avgitt revisjonsberetningen, men før regnskapet vedtas av kommunestyret. Revisor skal avgi sin revisjonsberetning innen 15. april, med kopi til kontrollutvalget.

Siden en normalberetning ikke gir særlig informasjon utover selve bekreftelsen av regnskapet, bør revisor i møtet hvor kontrollutvalget avgir sin uttalelse oppsummere årets revisjon og kommentere forhold knyttet til regnskapet og årsmeldingen. Som regel vil revisor oppsummere revisjonen og kommentere forhold som bør følges opp i et eget brev.

I årsoppgjørsv brevet avklarer/bekrefter revisor om det ved årsavslutningen foreligger uavklarte forhold som det etter revisors vurdering er hensiktsmessig at kontrollutvalget også følger opp.

11. Revisors møteplikt og møterett – RF § 19, KF § 19

Revisor har plikt til å møte i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. For øvrig har oppdragsansvarlig revisor møterett i kommunestyret. Oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter.

Kontrollutvalget og revisor bør uavhengig av forskriftens krav ta stilling til om det er nødvendig med revisors deltakelse i kontrollutvalgsmøter.

12. Revisors opplysningsplikt – RF § 20

Revisor har opplysningsplikt overfor medlemmer av kommunestyret og kontrollutvalget om forhold som revisor har fått kjennskap til gjennom revisjonen, når dette kreves. Revisor har ikke plikt til å gi opplysningene til enkeltmedlemmer men kan kreve å få gitt disse til utvalget som kollegium.

Sluttkommentarer

Anbefalingene/punktene over angir hvordan NKRF mener dialogen mellom revisor og kontrollutvalget bør og kan være innrettet når det settes fokus på kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor. De er også ment å gi innspill og inspirasjon til hvilke momenter som kan vurderes i forhold til form og innhold i samhandlingen mellom revisor og kontrollutvalget.

Kontrollutvalgene må selv bidra til medlemmenes kompetanse og rolleforståelse slik at utvalget blir best mulig skikket til å ivareta sine oppgaver på vegne av kommunestyret for eksempel ved å:

- Sørge for skoloring av utvalgets medlemmer og gi dem innsikt i de ulike rollene og oppgavene til henholdsvis kommunestyre, kontrollutvalg, sekretariat, revisor og kommuneadministrasjon.
- Benytte seg av revisors kompetanse og kunnskap om den aktuelle kommunen
- Sørge for at det gis anledning til å delta på kurs og konferanser
- Abonnere på fagtidsskrift

KU-sak 27/11
ERKLÆRINGER FRA REVISOR

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 11/4006
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	27/11	13.12.2011

Sekretariatets innstilling:

Egenvurderingen fra oppdragsansvarlig revisor vedr. uavhengighet og vandel og dokumentasjon vedr. utdanning og praksis av 27. november 2011 tas til orientering.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

Revisors egenvurdering av uavhengighet i brev datert 27. oktober 2011
Revisors erklæring i forhold til kontrollutvalgets påse-ansvar med revisjonen av 27. oktober 2011
Utdrag av rundskriv H-15/04 fra KRD

SAKSUTREDNING:

Vi viser til sak 26/11 om kontrollutvalgets påse-ansvar i forhold til revisor.

1) Revisors egenvurdering av uavhengighet.

I henhold Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner m.v, § 15, 1. ledd, skal "oppdragsansvarlig (skal) revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget". Se også Kommunaldepartementets rundskriv H-15/04 med departementets merknader til denne bestemmelsen.

I tråd med denne bestemmelsen følger revisjonssjef i Follo Distriktsrevisjon Steinar Neby's egenvurdering datert 27. oktober 2011 som vedlegg.

Vi forutsetter at revisjonssjefen har innhentet tilsvarende egenvurderinger fra sine revisorer.

2) Dokumentasjon som statsautorisert revisor og egenerklæring vandel

Forskriften om revisjon, jf. ovenfor, § 11 krever at oppdragsansvarlig regnskapsrevisor skal oppfylle Kredittilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor. Kravet til oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor er minimum tre års utdannelse fra universitet/høyskole. Steinar Neby er oppdragsansvarlig revisor for både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon i FDR. Kredittilsynets nåværende navn er Finanstilsynet.

I vedlagte brev av 27. oktober d.å. følger egenerklæring og dokumentasjon fra Revisjonssjef Steinar Neby på overnevnte områder.

DELTAKERKOMMUNER: ENEBAKK - FROGN - NESODDEN - OPPEGÅRD - SKI - ÅS

Kontrollutvalget i Ås kommune
v/ FIKS
Postboks 195
1431 Ås

FIKS	
J.nr. 199	Arkivkode 382.2
Dato	
Utvalg	Ås
U.off.\$	
Saksb.	JTL

J.nr. 246/11

Ski, 27. oktober 2011

REVISORS EGENVURDERING AV UAVHENGIGHET

Innledning

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Vedlagt følger undertegnedes egenvurdering vedr. uavhengighet for Ås kommune. Vi anmoder FIKS om å fremlegge erklæringene for kontrollutvalget.

Både kommuneloven (§ 79) og forskrift om revisjon (kap. 6) setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovens og forskriftens krav til uavhengighet

I flg. Kommuneloven § 79 og § 13 i forskrift om revisjon kan den som foretar revisjon ikke:

1. være ansatt i andre stillinger i (fylkes)kommunen eller i virksomhet som (fylkes)kommunen deltar i
2. være medlem av styrende organer i virksomhet som (fylkes)kommunen deltar i
3. delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet, når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiver, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon
4. ha nærstående (ektefelle, samboer, nære slektninger), som har slik tilknytning til revidert virksomhet at det kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet.

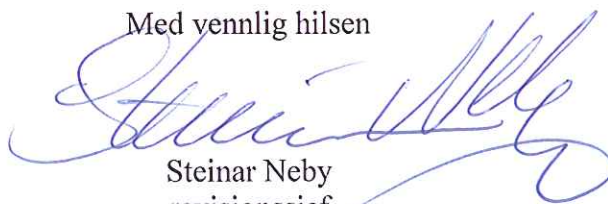
I tillegg stiller loven § 79 og forskriften § 14 følgende begrensninger:

5. revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
6. revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs. (fylkes)kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
7. revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven
8. det må ikke foreligge andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av revisjonsoppgavene

Revisors egenvurdering av uavhengighet

Pkt. 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn som revisjonssjef i Follo distriktsrevisjon og ansvarlig revisor for Ås kommune.</i>
Pkt. 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.</i>
Pkt. 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar ikke funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt. 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Enebakk kommune som har betydning for min uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt. 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor Ås kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i> <i>Før rådgivningstjenester utføres av Follo distriktsrevisjon foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i> <i>Revisor besvarer daglig spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke rådgiving. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i>
Pkt. 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor Ås kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Pkt. 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Follo distriktsrevisjon opptrer som fullmektig for Ås kommune.</i>
Pkt. 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til min uavhengighet og objektivitet.</i>

Med vennlig hilsen

Steinar Neby
revisjonssjef
statsautorisert revisor

DELTAKERKOMMUNER: ENEBAKK - FROGN - NESODDEN - OPPEGÅRD - SKI - ÅS

Kontrollutvalget i Ski kommune
Kontrollutvalget i Oppegård kommune
Kontrollutvalget i Nesodden kommune
Kontrollutvalget i Ås kommune ✓
Kontrollutvalget i Frogn kommune
Kontrollutvalget i Enebakk kommune

FKS	
Jnr. 196	Arkivkode 382-L
Dato	
Utvalg Allu	
U.off. §	
Saksb. JTL MBS	

Jnr. 248/11

Ski, 27.10. 2011

Erklæring i forhold til kontrollutvalgets påse-ansvar med revisjonen

1. Innledning

Norges Kommunerevisor Forbund (NKRF) har utgitt en veileder vedrørende kontrollutvalgets påse-ansvar overfor regnskapsrevisor. I veilederen er det gitt visse anbefalinger i forhold til hvordan kontrollutvalgene bør dokumentere hva de har gjort for å utøve sitt påse-ansvar overfor revisor.

To av forholdene som her berøres er de forskriftsbestemte kravene til utdanning og praksis for oppdragsansvarlig revisor, og krav til vandel for oppdragsansvarlig revisor. Forholdene følger av bestemmelsene i Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 11 og § 12.

Follo distriktsrevisjon støtter de anbefalinger som NKRF har gitt og har tidligere foreslått at det innarbeides som fast årlig rutine at oppdragsansvarlig revisor avgir en erklæring med relevante vedlegg i forhold til de dokumentasjonskrav som er anbefalt.

2. Krav til utdanning og praksis

For alle revisjonsoppdrag utført av Follo distriktsrevisjon er undertegnede oppdragsansvarlig revisor. Dokumentasjon av utdanning og praksis gjelder derfor kun for revisjonssjefen.

Vedlagt dette brevet følger utskrift fra konsesjonsregisteret (revisorregisteret) hos Finanstilsynet (oppdatert 26. oktober 2011), hvor det fremgår at undertegnede, Steinar Neby, er statsautorisert revisor.

For å kunne få autorisasjon som statsautorisert revisor er det strenge krav til utdannelse og praksis. De vilkår som kreves er godtgjort overfor Finanstilsynet (Kredittilsynet) for undertegnede. Undertegnede bekrefter også at det er stilt nødvendig sikkerhet for mulig ansvar.

3. Krav til vandel

Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 12 stiller krav om at oppdragsansvarlig revisor har ført en hederlig vandel.

I forbindelse med godkjenningen av undertegnedes autorisasjonen, ble undertegnedes vandel kontrollert av Finanstilsynet (Kredittilsynet). Denne situasjonen er uforandret.

I forhold til forskriftens § 12 kan undertegnede derfor bekrefte følgende:

Jeg, Steinar Neby, erklærer at jeg tilfredsstillter kravene i Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv § 12, herunder at jeg:

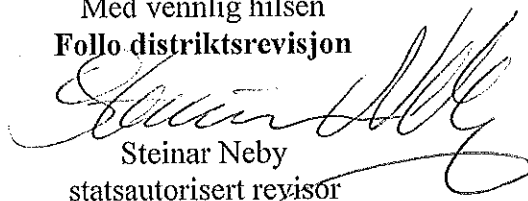
- 1) Har ført en hederlig vandel
- 2) Er i stand til å oppfylle mine forpliktelser etter hvert som de forfaller
- 3) Er myndig.

I Follo distriktsrevisjon har vi for øvrig en rutine på at det ved nyansettelser blir innhentet vandelsattester fra politiet.

4. Avslutning

Jeg håper denne redegjørelsen imøtekommer de behov som kontrollutvalget har definert i forhold til dokumentasjon av sitt påse-ansvar i forhold til oppdragsansvarlig revisor.

Med vennlig hilsen
Follo distriktsrevisjon

Steinar Neby
statsautorisert revisor

Vedlegg: Utskrift fra Finanstilsynets konsesjonsregister (revisorregister)

[På til innhold](#)

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

[Forside](#) / [Konsesjonsregister](#)

Steinar Neby

Adresse	Tors Vei 43
	1540 VESTBY Norge
Hjemland	Norge

Statsautorisert - ansvarlig revisor

Registrert revisor skal ha bachelorgrad. Statsautorisert revisor skal ha mastergrad. Bare ansvarlige revisorer kan revidere årsregnskap for revisjonspliktige og bekrefte opplysninger overfor offentlige myndigheter, jf. revisorloven § 3-7.

Tilsynsmyndighet	FINANSTILSYNET, Norge
Godkjentdato	9. februar 2007
Revisorregisternummer	1012255

Oppdatert per 26. oktober 2011

Finanstilsynet tar forbehold om at registeret kan inneholde feil.

1. januar 2011 ble det lagt ut ny versjon av konsesjonsregisteret. Dette medfører at det kan være økt risiko for feil i registeret, særlig vedrørende opplysninger om revisorer.

KU-sak 28/11
FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTER 2012

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 11/4007
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	28/11	13.12.2011

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget velger ..... som tema for forvaltningsrevisjon i 2011.
Kontrollutvalget vektlegger en belysning av følgende problemstillinger:

.....
.....
.....
.....

Revisjonen bes legge fram et forslag til prosjektplan for denne revisjonen.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Kontrollutvalget
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Handlingsplanen for forvaltningsrevisjon 2009 - 2011

SAKSUTREDNING:

Det følger av vedtektene for Follo distriktsrevisjon (FDR) at ett årlig forvaltningsrevisjons- prosjekt for hver deltakerkommune, som også er lovens minimumskrav, er inkludert i revisjonens budsjettet. Ytterligere prosjekt må kommunene bekoste særskilt. I revisjonens budsjettforslag for 2012 er det foreslått å øke omfanget av forvaltningsrevisjon i kommunene. Kontrollutvalget sluttet seg til dette forslaget, jf. sak 20/11. Sekretariatet antar dette kan gi rom for to prosjekter i Ås i 2012, men dette er usikkert.

Kommunestyret vedtok 28. januar 2009, jf. sak 02/09, kontrollutvalget forslag til plan for forvaltningsrevisjon 2009 – 2011. Kommunestyret ga samtidig kontrollutvalget fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Handlingsplanen for forvaltningsrevisjon i Ås kommune løper fra 2009 – 2011. I sak 23/11 vedtok utvalget å be Follo distriktsrevisjon sette å utarbeide en overordnet analyse innen 1. kvartal 2012. Utvalgets behandling av denne analysen skal munne ut i en ny handlingsplan som ventelig bør vedtas av kommunestyret like før eller etter sommerferien.

Dersom utvalget skal få gjennomført et prosjekt i 2012, antar vi det vil være for seint å vente på at den nye planen blir vedtatt. Prosjektet for 2011 vil da ikke være hjemlet i en vedtatt plan fra kommunestyret og vi foreslår at vaglet av prosjekt forelegges kommunestyret til godkjenning.

I inneværende plan for forvaltningsrevisjon ble Ås kommunes risiko oppsummert til å være størst på følgende områder:

Byggesaksbehandling

Ås har lang saksbehandlingstid på reguleringsplaner og kartforretning og relativt høye gebyrer på området i forhold til sammenlignbare kommuner. Det er økt fokus i media på at gebyrene ikke skal overstige selvkost.

Vedlikehold av kommunale bygg

Store vedlikeholdsetterlep medfører at verdien av kommunale bygg forringes, og kommunens "formue" sakte, men sikkert reduseres.

Rutiner for tilgang og autorisasjon i IKT-systemer

Det finnes i dag rutiner for tilgangs- og adgangskontroll. Men revisjonen erfarer at disse ikke alltid blir fulgt når ansatte slutter eller endrer stilling i kommunen.

Pleie- og omsorgstjenester

KOSTRA-tall viser at Ås kommune har større kostnader til institusjon enn andre sammenlignbare kommuner. Kostnadene har også steget mye fra 2006 til 2007 i forhold til tidligere år. Årsaken er ukjent.

Barnevern

Oppfølgingen av bekymringsmeldinger fra barnehager og andre samt oppfølging av fosterhjem er oppgaver som er tillagt barnevernet. Prosjekter i andre kommuner har vist svakheter på disse områdene.

Administrasjon

Ås kommune har vesentlig høyere netto driftsutgifter til administrasjon og styring per innbygger enn for resten av landet og kr 654 høyere enn gjennomsnittet for Akershus.

Barnehager

Andelen barn 1-5 år med barnehageplass er høy i Ås sammenlignet med gjennomsnittet i Akershus og resten av landet. Fra høsten 2009 vil sannsynligvis en lovfestet, individuell rett til barnehageplass tre i kraft. Til tross for bygging av flere

barnehager i kommunen de siste årene, er mangelen på barnehageplasser fortsatt en utfordring og det har vist seg vanskelig å planlegge utbyggingen av plasser i forhold til endringer i søkningen. Det er trolig mangel på gode planleggingsverktøy i dette arbeidet. En annen viktig utfordring er behovet for å få flere ansatte med pedagogisk utdanning.

På grunnlag av planen er følgende prosjekter gjennomført:

2011: Byggesaksbehandlingen i kommunen

2010: Økonomistyringen i kommunen.

2009: Barnevernets rammevilkår

Tidligere rapporter:

2008: Kommunens bruk av konsulenter

2007: Selvkost innen VAR-området

2006: Anskaffelser i Ås kommune

Til utvalgets orientering har de andre utvalgene i Follo hatt følgende prosjekter de to siste årene:

2010:

-Offentlige anskaffelser (Oppegård, Enebakk, Frogn, Nesodden og Ski)

- Vann og avløp (Ski)

-Prosjektstyring (Enebakk) (tilleggsfinansiering).

-Anskaffelser (Vestby - konkurranseutsatt):

- Kvaliteten i sykehjemstilbudet (Vestby – konkurranseutsatt)

- Barneverntjenesten – tiltak i hjemmet

2011:

Frogn: Anskaffelser

Enebakk: dokumentbehandling og arkiv

Oppegård: Byggesaksbehandlingen i kommunen

Ski: Skole

Nesodden: Informasjonssikkerhet og IT-drift

Vestby: 2 prosjekter: byggesaksbehandlingen og hjelp til rusmiddelmisbrukere (NAV)

Styret for FIKS, som utgjøres av kontrollutvalgslederne, har vedtatt å se på mulighetene for en bedre samordning av forvaltningsrevisjonsprosjektene innen samarbeidet.

Vi foreslår at endelig vedtak om valg av prosjekt søkes gjort på det første møtet i 2012. Sekretariatet kan være behjelpelig med å lage mer detaljerte mål og problemstillinger for temaer som utvalget ønsker å vurdere nærmere før endelig valg av tema.

ÅS KOMMUNE

**PLAN FOR GJENNOMFØRING
AV FORVALTNINGSREVISJON
2009 – 2011**

VEDTATT AV KOMMUNESTYRET 28. JANUAR 2009

---

1. BAKGRUNN FOR PLANEN

Kommunestyret har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltning. For å forestå det løpende tilsyn med forvaltningen velger kommunestyret et kontrollutvalg.

I henhold til kommuneloven § 77 nr 4, 2. punktum skal kontrollutvalget påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

I Forskrift om kontrollutvalg § 10 om **Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon**, står det:

"Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden."

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter."

Denne planen beskriver mål for forvaltningsrevisjon, resultatet av den overordnede analysen samt hvordan forvaltningsrevisjon skal gjennomføres av kommunens revisor. Til slutt beskrives planens tidshorisont og rapporteringen til kommunestyret.

2. MÅL FOR FORVALTNINGSREVISJONSARBEIDET

Målet med forvaltningsrevisjon er å gjennomføre systematiske undersøkelser av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Forvaltningsrevisjonen kan gi viktig informasjon til kommunens beslutningstakere til bruk ved blant annet:

- Kommunestyrets og kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen.
- Ledelsens vurderinger av muligheter for mer sparsom/økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet eller bedre måloppnåelse for kommunen.
- Sikring av at den kommunale virksomheten drives i samsvar med statlig og lokalt regelverk og fastsatte mål.
- Sikring av at innbyggere og brukere får det tjenestetilbudet de skal ha.

Forvaltningsrevisjon skal ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Administrasjon

Ås kommune har vesentlig høyere netto driftsutgifter til administrasjon og styring per innbygger enn for resten av landet og kr 654 høyere enn gjennomsnittet for Akershus.

Barnehager

Andelen barn 1-5 år med barnehageplass er høy i Ås sammenlignet med gjennomsnittet i Akershus og resten av landet. Fra høsten 2009 vil sannsynligvis en lovfestet, individuell rett til barnehageplass tre i kraft. Til tross for bygging av flere barnehager i kommunen de siste årene, er mangelen på barnehageplasser fortsatt en utfordring og det har vist seg vanskelig å planlegge utbyggingen av plasser i forhold til endringer i søkningen. Det er trolig mangel på gode planleggingsverktøy i dette arbeidet. En annen viktig utfordring er behovet for å få flere ansatte med pedagogisk utdanning.

I 2009 vil kontrollutvalget prioritere forvaltningsrevisjon på områdene:

1. Barnevern
2. Vedlikehold av kommunale bygg

Utvalget vil årlig ta stilling til hvilke områder som skal prioriteres de påfølgende år.

Prioriteringen er ikke til hinder for at kontrollutvalget også kan finne det aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon innenfor andre tjenestoområder eller med et annet innhold.

I henhold til forskrift om revisjon § 7 om forvaltningsrevisjonens innhold skal det prioriteres å undersøke om:

- a) Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.
- b) Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området.
- c) Regelverket etterleves.
- d) Forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige.
- e) Beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav.
- f) Resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

4. GJENNOMFØRING AV FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKTER

Gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området.

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan og rapporteringen fra kontrollutvalget vil derfor skje til kommunestyret. Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret til behandling med forslag til vedtak.

6.2 Rapportering om gjennomført forvaltningsrevisjon.

I følge **Forskrift om kontrollutvalg § 11 Rapportering om forvaltningsrevisjon**, skal kontrollutvalget med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon avgi rapport til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.

Kontrollutvalget vil følge opp denne bestemmelsen ved å rapportere om hvert enkelt prosjekt (jf. 6.1) og gjennom årsrapporten fra kontrollutvalget som oppsummerer alle rapporter gjennom det foregående året.

I innstillingen fra kontrollutvalget til kommunestyret foreslår kontrollutvalget rutinemessig at rådmannen skal rapportere tilbake til kontrollutvalget om oppfølgingen av rapportens anbefalinger.

KU-sak 29/11
KONTROLLUTVALGSKONFRANSEN 2012

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 11/4008
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	29/11	13.12.2011

Sekretariatets innstilling:

Følgende deltar på NKRFs kontrollutvalgskonferanse 2012:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

Vedlegg som følger saken trykt:

NKRFs program for kontrollutvalgskonferansen 2012

SAKSUTREDNING:

NKRFs (Norges kommunerevisorforbund) årlige konferanse for kontrollutvalgene samler ca 500 kontrollutvalgsmedlemmer, kontrollsekretariat og revisorer fra hele landet. Konferansen er blitt en viktig arena for opplæring og kontakt for utvalgene. Kontrollutvalga i Follo har alltid vært godt representert og deltakerne har gitt gode tilbakemeldinger. Konferansen i 2012 avholdes 1. og 2. februar på Clarion hotell ved Gardermoen.

Konferansen har denne gangen følgende hovedtemaer:

- ✓ Kontrollutvalget - oppgaver og utfordringer
- ✓ Selskapskontroll
- ✓ Samhandlingsreformen
- ✓ Etikk og korrupsjon
- ✓ Kommunerevisor - den gode støttespilleren

Mer om konferansen kan leses på NKRFs nettsider: www.nkrf.no.

Det er i kontrollutvalgets budsjettforslag for 2012, som vanlig, avsatt midler for for at alle medlemmene av utvalget skal kunne delta i konferansen. Kommunens budsjett for 2012 er ennå ikke vedtatt.

Deltakerne bør rapportere tilbake til utvalget om sine inntrykk fra konferansen.

NKRFS Kontrollutvalgskonferanse

1-2 februar 2012

Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen

Hovedtemaer

Kontrollutvalget - oppgaver og utfordringer •

Selskapskontroll •

Samhandlingsreformen •

Etikk og korrupsjon •

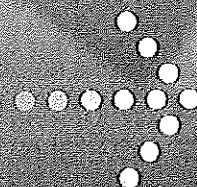
Kommunerevisor - den gode støttespilleren •

Målgruppe

Ledere/medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer,
revisorer og andre som er interessert i tilsyn og kontroll
i kommunesektoren

Norges Kommunerevisorforbund
- på vakt for fellesskapets verdier

Onsdag 1. februar

Møteleder: Ole Kristian Rogndokken
Daglig leder i Norges Kommunerevisorforbund

09.00

Registrering og kaffe / Utstilling

10.00

Velkommen

► Daglig leder Ole Kristian Rogndokken, Norges Kommunerevisorforbund

10.10

Åpning

► Statssekretær Dag Henrik Sandbakken (Sp), Kommunal- og regionaldepartementet

10.30

Hjelp, jeg er ny i kontrollutvalget! Oppgaver, roller og muligheter. Erfaringsoverføring

► Magnhild Holmberg (Frp), Skien kommune, kontrollutvalget
► En innleder annonseres senere

11.30

Kaffe / Utstilling

12.45

Etikk i kommunesektoren

► Ordfører Nils Røhne (Ap), Stange kommune - leder av Kommunesektorens Etikkutvalg

13.30

Lunsj / Utstilling

13.45

Styringsutfordring i kommunesektoren. Hvordan holde styr på selskapsjungelen? Case Briskeby stadion

Innledere:

► Tidl. ordfører Einar Busterud (BBL), Hamar kommune
► Kjetil Solbrækken, sekretær for kontrollutvalget i Hamar kommune
► Advokat Vibeke Resch-Knudsen, egen praksis

Utspørrer:

► Redaktør Ole Petter Pedersen, Kommunal Rapport

15.45

Kaffe / Utstilling

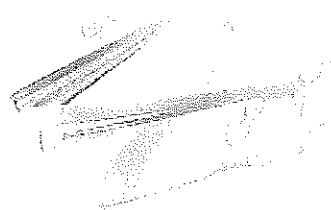
16.00

Kontrollutvalg i medieblest

► Øystein H. S. Moen, partner og fagansvarlig PR, Agendum AS

19.30

Middag

– på vakt for fellesskapets verdier

Torsdag 2. februar

09.00

Samhandlingsreformen
- styrings- og tilsynsutfordringer
▶ Kommunerevisor Annette Gohn-Hellum,
Oslo kommune, Kommunerevisjonen

10.00

Pause / Utsjekking / Utstilling

10.30

Antikorrupsjonsarbeid i kommunene
- analyser og verktøy
▶ Generalsekretær Guro Slettemark,
Transparency International Norge

11.30

Lunsj / Utstilling

12.45

Utfordringer for velferds-Norge
▶ Professor og forsker Gudmund Hernes, Fafo

13.30

Pause / Utstilling

13.45

Kommunerevisor
- den gode støttespilleren
▶ Ass. revisjonssjef Berit M. Dalvik,
Telemark kommunerevisjon IKS
▶ Teamleder Kirsti Torbjørnson,
Telemark kommunerevisjon IKS

14.45

Kåseri
Annonseres senere

15.15

Avslutning
▶ Styreleder Per Olav Nilsen,
Norges Kommunerevisorforbund

09.00

K
M
U
N
I
S
T
R
E
N
E

A. Intro - kontrollutvalg

(Målgruppe: Nye kontrollutvalgsmedlemmer)

▶ Seniorrådgiver Bodhild Laastad,
Norges Kommunerevisorforbund

Innhold:

- Rammeverk for tilsyn og kontroll i kommunal sektor
- Kontrollutvalgets formål, rolle og oppgaver

12.45

M
U
N
I
S
T
R
E
N
E

B. De sentrale momentene for å forstå kommunalt regnskap

(Målgruppe: Kontrollutvalgsmedlemmer)

▶ Registrert revisor og daglig leder
Åge Sandsengen, Kommunerevisjon IKS
Medlem av NKRFs regnskapskomite
og fagkomiteen i Foreningen for god
kommunal regnskapsskikk

Innhold:

- Det kommunale økonomisystemet
- Regnskapets oppbygging
- Grunnleggende prinsipper og de unike økonomiske sammenhengene
  - spesielt i balansen
- Anordningsprinsippet
- Resultatbegrepet

15.15

- på vakt for fellesskapets verdier

NKRFFs Kontrollutvalgskonferanse 1-2 februar 2012

Påmelding

- Påmeldingsfrist: 16. desember 2011.
- Bindende påmelding skal skje via [NKRFs nettsider](#)
- Faktura vil bli tilsendt etter påmeldingsfristens utløp.
- Det tas forbehold om endringer i programmet.

Avbestillingsbetingelser

- Avbestilling må skje skriftlig.
- Det vil ved avbestillinger etter påmeldingsfristens utløp kreves et gebyr på kr 500 til dekning av administrasjonsutgifter. Ved avbestilling senere enn en uke før konferansestart belastes 50 % av konferanseavgiften. Konferans materialet vil da bli ettersendt.
- Avbestilling ved legitimert sykdom behandles særskilt.
- Avmelding på konferansedagen, eller ev. uteblivelse, med fører full konferanseavgift.
- Ved hotellreservasjon kommer i tillegg ev. ansvaret overfor hotellet.
- Deltakelse kan ved behov overføres til en annen kollega.

Konferansepriser*

- Deltakelse m/overnatting og middag: Kr 5 800 (ikke-medlemmer: Kr 6 200)
- Deltakelse u/overnatting og middag: Kr 4 700 (ikke-medlemmer: Kr 5 100)
Prisene inkluderer dokumentasjon, lunsj, drikke til måltidene og servering i pausene.
- Ekstra overnatting m/frokost fra 31. januar – 1. februar 2012: Kr 1 300.

*) Deltakere fra kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner hvor sekretærtjenesten ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris.

Konferansehotellet

[Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen](#)

Ved behov vil også [Comfort Hotel RunWay](#), som ligger vegg i vegg med konferansehotellet

Forhåndsgodkjenning

13 timer i forhold til NKRFs regler for obligatorisk etter- og videreutdanning.

Norges Kommunerevisorforbund
Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo
Telefon 23 23 97 00, post@nkrf.no, www.nkrf.no

Velkommen på konferanse!

KU-sak 30/11
MØTEPLAN 1. HALVÅR 2012

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 11/4009
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	30/11	13.12.2011

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalgets møter holdes:

- 7. februar
- 20. mars
- 8. mai
- 12. juni

Alle møtene fra kl 19.00.

Avgjørelsesmyndighet:

Kontrollutvalget

SAKSUTREDNING:

Kontrollutvalgets budsjettforslag for 2012 er basert på 8 møter, inkludert ett møte i faglig forum for kontrollutvalga i Follo. Utvalget har pleid å holde sine møter på tirsdager fra kl 19.00 i Rådmannens kontorets møterom. Møtene må ikke kollidere med kommunestyremøtene, som ikke har vedtatt sin møteplan ennå. Kontrollutvalgets plan bør derfor justeres når den andre foreligger.

Utvalget vedtok i forrige møte å avholde åpne møter. Sekretariatet antar dette enklest kan ordnes ved at publikum enten kan ringe på inngangsdøren eller ringe sekretæren.

KU-sak 31/11
ORIENTERINGER

Saksbehandler: Jan T. Løkken	Arkivnr: 219	Saknr.: 11/4010
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kontrollutvalget	31/11	13.12.2011

Sekretariatets innstilling:

Orienteringssakene tas til orientering.

Tidligere politisk behandling:

Avgjørelsesmyndighet:

Behandlingsrekkefølge:

Vedlegg som følger saken trykt:

1. Godkjent protokoll fra møtet den 1. november 2011
2. Særutskrift fra kommunestyrets vedtak om rapporter om selskapskontrollen 2011.
3. Særutskrift fra kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjonsrapport om byggesaksbehandlingen i Ås
4. Aktivitetsplanen pr. 5.12.11

Muntlig rapport fra Oppstartkonferansen 22. og 23. november 2011

PROTOKOLL

1)

STYRE/RÅD/UTVALG Kontrollutvalget	MØTESTED Rådmannskontorets møterom	MØTEDATO 01.11.2011
Fra KU-sak: 15/11	Fra kl.: 19.00	
Til KU-sak: 25/11	Til kl.: 21.00	

Av utvalgets medlemmer/varamedlemmer møtte 3 av 5.

Møtende medlemmer:

Håkon L. Henriksen (H), Olav Aardalsbakke (KrF), Trine Hvoslef-Eide (V)

Fravær:

Einride Berg (A), Tone Holm Dagsvold (A)

Fra administrasjonen møtte:

Sekretariatet: Jan T. Løkken

Follo distriktsrevisjon: Revisjonssjef Steinar Neby
Revisor Pavel Makarov

Diverse merknader:

Trine Hvoslef-Eide meldte forfall til utvalgsmøtet den 13. desember.
I Einride Bergs fravær underskriver Trine Hvoslef-Eide protokollen fra møtet den 1.11.2011

Godkjent 3. november 2011 av leder Håkon L. Henriksen og medlem Trine Hvoslef-Eide

Underskrifter:

Håkon L. Henriksen   Trine Hvoslef-Eide

SAKSLISTE

KU-sak Tittel	Saksnr.	Arkivkode
15/11 PRESENTASJON AV UTVALGETS MEDLEMMER, REPR FOR FIKS OG FDR	11/3390	219
16/11 KONTROLLUTVALGETS ROLLE OG OPPGAVER	11/3391	219
17/11 SEKRETARIATETS OG REVISJONENS OPPGAVER	11/3392	219
18/11 RUTINER FOR INNKALLING TIL MØTER OG GODKJENNING AV PROTOKOLLER	11/3393	219
19/11 ÅPNE ELLER LUKKEDE MØTER I UTVALGET	11/3394	219
20/11 UTVALGSPERM FRA FIKS	11/3395	219
21/11 FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT OM BYGGESAKSBEHANDLINGEN I ÅS	11/3396	219
22/11 RAPPORTER OM SELSKAPSKONTROLLEN 2011	11/3398	219
23/11 PROSJEKTPLAN FOR OVERORDNET ANALYSE	11/3400	219
24/11 OPPSTARTKONFERANSEN 22. OG 23. NOVEMBER 2011	11/3401	219
25/11 ORIENTERINGER	11/3402	219

KU-sak 15/11

PRESENTASJON AV UTVALGETS MEDLEMMER, REPR FOR FIKS OG FDR

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar presentasjonen av utvalgets medlemmer, FIKS og FDR til orientering.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

Kontrollutvalget tar presentasjonen av utvalgets medlemmer, FIKS og FDR til orientering.

KU-sak 16/11

KONTROLLUTVALGETS ROLLE OG OPPGAVER

Sekretariatets innstilling:

Saken tas til orientering. Utvalget viderefører ordningen med aktivitetsplanen.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

Saken tas til orientering. Utvalget viderefører ordningen med aktivitetsplanen.

KU-sak 17/11

SEKRETARIATETS OG REVISJONENS OPPGAVER

Sekretariatets innstilling:

Saken tas til orientering

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

Saken tas til orientering

KU-sak 18/11 RUTINER FOR INNKALLING TIL MØTER OG GODKJENNING AV PROTOKOLLER

Sekretariatets innstilling:

Ordningene vedr. innkalling og protokoll videreføres.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

Ordningene vedr. innkalling og protokoll videreføres.

KU-sak 19/11 ÅPNE ELLER LUKKEDE MØTER I UTVALGET

Sekretariatets innstilling:

1. Kontrollutvalgets møter holdes for ettertiden for åpne dører. Dørene skal likevel lukkes dersom utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt.
2. Vedtaket sendes kommunestyret som melding.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

1. Kontrollutvalgets møter holdes for ettertiden for åpne dører. Dørene skal likevel lukkes dersom utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt.
2. Vedtaket sendes kommunestyret som melding.

KU-sak 20/11

UTVALGSPERM FRA FIKS

Sekretariatets innstilling:

Saken tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Permene ble delt ut til de frammøte.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

Saken tas til orientering.

KU-sak 21/11

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT OM BYGGESAKSBEHANDLINGEN I ÅS

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten om byggsaksbehandlingen i Ås kommune til orientering.

Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om byggsaksbehandlingen i Ås kommune til orientering.

Kommunestyret slutter seg til rapportens anbefalinger og ber rådmannen følge opp disse og melde tilbake om oppfølgingen til kontrollutvalget innen seks måneder.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Revisjonen redegjorde for hovedpunktene i rapporten.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten om byggsaksbehandlingen i Ås kommune til orientering.

Saken oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om byggsaksbehandlingen i Ås kommune til orientering.

Kommunestyret slutter seg til rapportens anbefalinger og ber rådmannen følge opp disse og melde tilbake om oppfølgingen til kontrollutvalget innen seks måneder.

KU-sak 22/11 RAPPORTER OM SELSKAPSKONTROLLEN 2011

Sekretariatets innstilling:

Kontrollutvalget tar rapportene om selskapskontroll av hhv. Follo kvalifiseringssenter IKS og Kriesenteret i Follo IKS til etterretning.

Rapportene oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapportene om selskapskontroll av hhv. Follo kvalifiseringssenter IKS og Kriesenteret i Follo IKS til etterretning.
2. Kommunestyret slutter seg til rapportenes anbefalinger og ber kommunens representanter i de aktuelle selskaper følge opp disse.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Sekretariatet redegjorde for hovedpunktene i rapporten.

I diskusjonen ble det bl.a. bemerket at rapporten viser at Ås kommune mangler en detaljert eierstrategi for dette selskapet. Dersom kommunen hadde hatt en eiermelding på lik linje med de andre kommunene, ville situasjonen vært annerledes. Kommunestyret påla i sitt møte den 15. desember 2010 rådmannen å legge fram en slik melding, uten at dette ennå er gjort.

Følgende tilføyelse ble foreslått innstillingen:

"3. Kommunestyret ber rådmannen forsere arbeidet med eiermelding (Ref K.styresak 68/10)."

Votering:

Innstillingen, med tillegg av nytt punkt 3, ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

Kontrollutvalget tar rapportene om selskapskontroll av hhv. Follo kvalifiseringssenter IKS og Kriesenteret i Follo IKS til etterretning.

Rapportene oversendes kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapportene om selskapskontroll av hhv. Follo kvalifiseringssenter IKS og Kriesenteret i Follo IKS til etterretning.
2. Kommunestyret slutter seg til rapportenes anbefalinger og ber kommunens representanter i de aktuelle selskaper følge opp disse.

3. Kommunestyret ber rådmannen forsere arbeidet med eiermelding (Ref K.styresak 68/10)."

KU-sak 23/11

PROSJEKTPLAN FOR OVERORDNET ANALYSE

Sekretariatets innstilling:

1. Kontrollutvalget slutter seg til Follo distriktsrevisjons fremlagte prosjektplan av 30. september 2011 for overordnet analyse 2011/2012.
2. Utvalget ber Follo distriktsrevisjon sette i gang arbeidet med utarbeidelsen av den overordnede analysen for Ås kommune.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

I diskusjonen ble forhold vedrørende samarbeidet mellom kommunen og UMB trukket fram som et tema som bør vurderes for forvaltningsrevisjon

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

1. ^{Kon}trollutvalget slutter seg til Follo distriktsrevisjons fremlagte prosjektplan av 30. september 2011 for overordnet analyse 2011/2012.
2. Utvalget ber Follo distriktsrevisjon sette i gang arbeidet med utarbeidelsen av den overordnede analysen for Ås kommune.

KU-sak 24/11

OPPSTARTKONFERANSEN 22. OG 23. NOVEMBER 2011

Sekretariatets innstilling:

Redegjørelsen for oppstartkonferansen tas til orientering. Utvalget tar selv ansvaret for å organisere transporten til/fra konferansen.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Følgende meldte seg på som deltakere: Håkon L. Henriksen og Trine Hvoslef-Eide. Olav Aardalsbakke meldte forfall, men han vil spørre sin vara om å delta. Sekretariatet kontakter de øvrige medlemmer av utvalget om deltakelse.

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

Redegjørelsen for oppstartkonferansen tas til orientering. Utvalget tar selv ansvaret for å organisere transporten til/fra konferansen.

KU-sak 25/11
ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling:

Aktivitetsplanen pr. 24.10.11 tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling 01.11.2011:

Votering:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak 01.11.2011:

Aktivitetsplanen pr. 24.10.11 tas til orientering.

ÅS KOMMUNE UTSKRIFT AV MØTEBOK

Saksnr: 10/3655-9

RAPPORTER OM SELSKAPSKONTROLLEN 2011

Saksbeh.: Trine Christensen

Arkivkode: 219

Utvalg

Sak nr. **Møtedato**

Kommunestyret

68/10

15.12.2010

Kommunestyret

67/11

23.11.2011

Kommunestyrets behandling og vedtak i møte den 23.11.2011

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapporten om selskapskontroll av Kriesesenteret i Follo IKS til etterretning.
2. Kommunestyret slutter seg til rapportens anbefalinger og ber kommunens representant i det aktuelle selskapet følge opp disse.
3. Kommunestyret ber rådmannen forsere arbeidet med eiermelding (Ref K.styresak 68/10).

Kommunestyrets behandling 23.11.2011:

Anne Odenmarck (A) fratradte som inhabil i møtet under behandling og votering i saken, jf. forvaltningsloven § 6 e).

Egil Ørbeck (H) fremmet følgende endringsforslag:

Tilsvare kommunestyrets vedtak.

Votering: (32 stemmer)

H's endringsforslag ble enstemmig vedtatt ved alternativ votering mot kontrollutvalgets forslag til vedtak.

Kommunestyrets vedtak 23.11.2011:

1. Kommunestyret tar rapporten om selskapskontroll av Kriesesenteret i Follo IKS til etterretning.
2. Kommunestyret slutter seg til rapportens anbefalinger og ber kommunens representant i det aktuelle selskapet følge opp disse:
  - 2.1 Deltagerkommunens eierskapsmeldinger bør legges fram på et representantskapsmøte i selskapet.
  - 2.2 Selskapet bør tegne styreforsikring for styremedlemmene i selskapet.
  - 2.3 Styret bør gjennomgå behovet for en videreutvikling av sitt planverk, jf. ønskene fra eierkommunene.
  - 2.4 Selskapet bør vedta en styreinstruks.
  - 2.5 Selskapet bør ta inn en konkretisering av rutinene for rapportering av HMS-arbeidet til styret i håndboken for dette arbeidet.

- 2.6 Styret bør gjennomføre en årlig evaluering av sitt arbeid.
2.7 Styremedlemmene i Krisesenteret i Follo IKS bør la seg registrere i styrevervregisteret.
3. Kommunestyret ber rådmannen forsere arbeidet med eiermelding (Ref K.styresak 68/10).

<p>Retts utskrift bekreftes, Ås, 29.11.2011</p> <p> Jeanette Karlsen Politisk sekretariat</p>	<p>Utskrift av møtebok sendes til: Kontrollutvalget v/FIKS Rådmann</p>
--	---

K-sak 67/11
RAPPORTER OM SELSKAPSKONTROLLEN 2011

Saksbehandler: Jeanette Karlsen	Arkivnr: 219	Saksnr.: 10/3655
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kommunestyret	68/10	15.12.2010
Kommunestyret	67/11	23.11.2011

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapportene om selskapskontroll av hhv. Follo kvalifiseringssenter IKS og Krisesenteret i Follo IKS til etterretning.
2. Kommunestyret slutter seg til rapportenes anbefalinger og ber kommunens representanter i de aktuelle selskaper følge opp disse.
3. Kommunestyret ber rådmannen forsere arbeidet med eiermelding (Ref K.styresak 68/10).

Avgjørelsesmyndighet:
Kommunestyre

Behandlingsrekkefølge:
Kontrollutvalg
Kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt:
Brev av 10.11.2011 fra FIKS, kontrollutvalgets sak 22/11 til kommunestyre, særutskrift og saksutredning med vedlegg.

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:
Sakens øvrige dokumenter

Utskrift av saken sendes til:
Kontrollutvalget v/FIKS
Rådmannen

SAKSUTREDNING:
FIKS har i brev av 10.11.2011 oversendt sak fra kontrollutvalget til kommunestyret, jf. vedlegg.

Kontrollutvalget innstiller direkte til kommunestyret.

Ås kommune

3

ÅS KOMMUNE UTSKRIFT AV MØTEBOK

Saksnr: 11/1021-9

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT PÅ BYGGESAKSBEHANDLINGEN I ÅS

Saksbeh.: Trine Christensen

Arkivkode: L42

Utvalg

Sak nr.

Møtedato

Kommunestyret

66/11

23.11.2011

Kommunestyrets behandling og vedtak i møte den 23.11.2011

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om byggesaksbehandlingen i Ås kommune til orientering.

Kommunestyret slutter seg til rapportens anbefalinger og ber rådmannen følge opp disse og melde tilbake om oppfølgingen til kontrollutvalget innen seks måneder.

Kommunestyrets behandling 23.11.2011:

Kjetil Barfelt (FrP) fremmet forslag om at saken også sendes hovedutvalg for teknikk og miljø for behandling.

Egil Ørbeck (H) fremmet følgende endringsforslag:
Tilsvare kommunestyrets vedtak.

Votering:

Kontrollutvalgets forslag til vedtak med H's endringsforslag ble enstemmig vedtatt. Kommunestyret ga sin tilslutning til FrP's forslag.

Kommunestyrets vedtak 23.11.2011:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om byggesaksbehandlingen i Ås kommune til orientering.
2. Kommunestyret slutter seg til rapportens anbefalinger og ber rådmannen følge opp disse:
Revisjonen mener at Ås kommune bør vurdere følgende forbedringstiltak i saksbehandlingen av byggesaker:
  - 2.1 Etablere rutiner (prosesser) som sikrer oversikt over saksbehandlingstider og avvik.
  - 2.2 Sikre data som rapporteres til SSB/Kostra er korrekte.
  - 2.3 Vurdere om ByggSøk skal innføres.
  - 2.4 Etablere en oversikt over vurderingene fra hovedutvalget for teknikk og miljø i saker som kan gi presedens.
3. Kommunestyret ber rådmannen følge opp og melde tilbake til kontrollutvalget innen mai 2012.
4. Saken sendes også til hovedutvalg for teknikk og miljø for behandling.

Rett utskrift bekreftes,
Ås, 29.11.2011

Jeanette Karlsen
Jeanette Karlsen
Politisk sekretariat

Utskrift av møtebok sendes til:
Kontrollutvalget v/FIKS
Rådmannen

K-sak 66/11

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT OM BYGGESAKSBEHANDLINGEN I ÅS

Saksbehandler: Jeanette Karlsen	Arkivnr: L42	Saksnr.: 11/1021
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Kommunestyret	66/11	23.11.2011

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om byggesaksbehandlingen i Ås kommune til orientering.

Kommunestyret slutter seg til rapportens anbefalinger og ber rådmannen følge opp disse og melde tilbake om oppfølgingen til kontrollutvalget innen seks måneder.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyre

Behandlingsrekkefølge:

Kontrollutvalg
Kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt:

Brev av 10.11.2011 fra FIKS, kontrollutvalgets sak 21/11 til kommunestyre, særutskrift og saksutredning med vedlegg.

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Sakens øvrige dokumenter

Utskrift av saken sendes til:

Kontrollutvalget v/FIKS
Rådmannen

SAKSUTREDNING:

FIKS har i brev av 10.11.2011 oversendt sak fra kontrollutvalget til kommunestyret, jf. vedlegg.

Kontrollutvalget innstiller direkte til kommunestyret.

KONTROLLUTVALGET (KU) I ÅS KOMMUNE AKTIVITETSPLAN PR. 5. DESEMBER 2011

Oversikten nedenfor viser planlagte aktiviteter, frist for når de skal være ferdig, ansvar for å utføre oppgaven samt status. Oversikten ajourføres fortløpende. FDR står for all revisjon. FIKS uttreder andre saker, lager innstilling i alle saker og er sekretær for utvalget. FDRs rapporter skal være FIKS i hende senest fjorten dager før utvalgsmøtet.

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
1	Kontrollutvalgets årsrapport for 2010		FIKS	KU 18.1	KS
2	Handlingsplanen for utvalget	Desember	FIKS	Årlig ajourføring : neste 14.12	KU 15.12.09
	Aktivitetsplan		FIKS	Ajourføres foran hvert kontrollutvalgsmøte	
3	Møteplan		FIKS	18. januar 30. august 8. mars 11. oktober 5. april 1. november 10. mai 13. desember 21. juni 22. og 23. november Startkonferanse i Strømstad	
4	Kommunens årsregnskap for 2010	15. april	Revisor		KU 10.5 KS 22.6
5	Tertialrapporter:				
	1. Tertialrapport jan-april 2011	Mai	Kommunen	Orienteringssak i utvalget	
	2. Tertialrapport jan-aug. 2011	Okt.	Kommunen		
6	Rapporter fra revisjonen:				
	1. Pr. 30.04.11 (perioden 01.08.10 – 30.04.11)	Mai	Revisor	KU 30.08	

Nr.	Beskrivelse	Frist	Ansvar	Status	Avsluttet
	. Pr. 31.10.11 (perioden 01.05.11 – 31.10.11)	November	FDR	Ikke mottatt	
	Revisjonens engasjementbrev til kommunen 2011		FDR	Ikke mottatt	
7	Plan for regnskapsrevisjon 2011 Handlingsplan forvaltningsrevisjon 2009 – 2011		FIKS	Ikke mottatt	KU 2.12.08 KS 28.1.09
	Prosjekt i 2010: Økonomistyringen i kommunen	Oktober 2010	FDR		KU 14.12 KS 2.2.11
	Prosjekt i 2011: byggesaksbehandlingen i kommunen			KU 1.11	
8	Oppfølging av tidligere prosjekter				
		Rådm. tilbakemeld. frist:			
	Økonomistyringen i kommunen	Juni 2011 Hpl 2012	FIKS	KS 22.6 pkt. 6 og 7 Annen oppf. skal rapporteres i hpl. for 2012	KS 22.6
9	Plan for selskapskontroll	2009 - 2011	FIKS		KU 21.10.08 KS: sak 60/08
	Rapport om selskapskontroll 2011		FIKS	KU 1.11	KU 1.11 KS
10	Andre saker				